

Assing Andelsmejeri

1886 - 30. juli - 1936

UDGIVET SOM FESTSKRIFT AF BESTYRELSEN FOR ASSING
ANDELSMEJERI I ANLEDNING AF MEJERIETS 50 AARS JUBILÆUM

SMØRKÆRNINGEN var i gamle Dage Husmoderens Sag og kunde tit volde store Vanskeligheder. Mælkemængden var i hine Dage, navnlig paa visse Tider af Aaret, ringe. Vinterfoderet var knapt og magert. Roer og Kraftfoder kendtes ikke. Paa de større Gaarde, hvor man kunde kærne en Gang Om Ugen, selv om Vinteren, kunde det endda gaa an; men paa mindre Gaarde og Steder maatte man samle paa Fløden i længere Tid, inden man fik nok til en Kærning. Hvis det saa kneb med Opbevaringen og maaske stod smaat til med Renligheden, er det intet Under, at Resultatet blev ringe, og at der til Tider kunde gaa Uger og Maaneder, hvor Husmoderen ikke kunde »faa Smør«. Var det da noget Under, at hun kunde komme paa de Tanker, at Kærnen var forhekset! Snarere maatte man undre sig over, at der selv i hine Tider var Husmødre, som næsten altid kunde kærne godt Smør, som de da kunde vise frem med berettiget Stolthed.

Paa Grund af Bøndersmørrets ulige Kvalitet kunde der vanskeligt opnaas en ordentlig Pris for det, og den allerringeste Slags, der kun kunde anvendes til Vognsmørelse, kostede næsten ingenting. - Paa Herregaardene havde man jo de saakaldte »Bøttemejerier«, hvor man kærnedede hver Dag. Herregaardssmørret var derfor bedre, nød et godt Ry og kunde betales med en ret god Pris. Efter 1860 begyndte man paa en Del Bøndergaarde at efterligne dette og fik anlagt »Hjemmemejерier«, hvor man havde indrettet kølige Mælkekamre til Opbevaring af Mælk og Fløde, og hvor man paa de større Gaarde holdt uddannede Mejersker til at forestaa Arbejdet. Paa den Maade opnaede man at komme paa Højde med Herregaardssmørret og faa samme Pris for Produktet.

Det meste af det producerede Smør solgte Folk til de hjemlige Købmænd, der sorterede det efter Skøn i 2 eller flere Klasser efter Kvaliteten, hvorefter det videresolgtes til en Grosserer. Da Produktionen efterhaanden steg noget, var der dog flere Gaarde, der solgte direkte til fjernereboende Grossister, f. Eks. C. A. Peschardt i Vejle. Man samlede Smørret i Ottinger, som saa senere blev afhentet eller afsendt.

Efter at Esbjerg Havn var bygget, og Vestbanen og Skjern-Skanderborgbanen var anlagt, blev der efterhaanden større og større Betingelser for Afsætning af Landbrugsprodukter til England. Men det er, som bekendt, Nøden, der lærer den nøgne Kone at spinde, og først i de for dansk Landbrug saa kritiske Tider, da Kornpriserne dalede stærkt paa Grund af de meget forøgede Tilførsler fra de oversøiske Lande, skete, som alle ved, den store Omlægning fra Kornproduktion til Mejeribrug. Omkring 1880 oprettedes forskellige Steder i Landet saakaldte »Fællesmejerier«, d.v.s. en Privatmand byggede et Mejeri og købte saa Mælken af Beboerne i Omegnen. Et saadant Fællesmejeri anlagde f. Eks. Løjtnant Frederiksen i S. Felding; men han søgte forgæves at faa Assingboerne til at levere Mælk til det. - I det hele vist der i Almindelighed ikke megen Velvilje fra Befolkningens Side over for Fællesmejerierne. Hertil bidrog ogsaa de politiske Forhold. Det var jo midt i Provisorietiden, da næsten alle Landmændene var ivrigt venstresindede, medens de allerfleste fællesmejerier var anlagt af Herremænd, Forpagtere og lign. Folk, der gerne var »forstokkede« Højremænd, hvem Bønderne nødigt undte nogen Fortjeneste. Et morsomt Eksempel paa dette Forhold findes i Herning Folkeblad for 22. Marts 1886, hvor der under Mærket skrives følgende, aabenbart med skarpt lokalt Sigte:

»For nogle Aar siden blev der anlagt en hel Mængde Fællesmejerier trindt omkring i Landet, og da det har vist sig, at disse Mejerier tjener en hel Del Penge (ialfald nogle af dem). så er det jo meget naturligere for Bønderne at levere Mælken til et Andelsmejeri; thi derved opnaar enhver at faa alt, hvad hans Køer giver, bragt op til den største Pris, uden derfor at lønne og fede flotte Proprietærer, som det mange Steder er Tilfældet med Fællesmejerierne«.

Denne opsats er sikkert foranlediget af en Bekendtgørelse i samme Blad for 9. Marts 1886, hvori Niels Mouridsen indbyder til et Møde angaaende Oprettelsen af et Mejeri i Vildbjerg, og en næsten samtidig Bekendtgørelse om Oprettelsen af et Mejeri i Holing. I Assing averterede man ikke, men var for Resten lige saa tidlig paa Veje.

Forøvrigt spandt Ejerne af Fællesmejerierne næppe megen Silke ved deres Virksomhed, i hvert Fald ikke i Vestjylland. Mælkemængden var tiest ringe, og Anlægget af disse Mejerier kostede jo dog en Del Penge, og deres Virksomhed blev mestendels af saa kort Varighed, at det vel tit kunde blive vanskeligt nok at faa Anlægssummen dækket.

Oprettelsen af Mejeriet

I Assing blev Tanken om et Andelsmejeri drøftet i Efteraaret 1885 og den paafølgende Vinter. Efter forskellige Forberedelser afholdtes endelig 28. Marts 1886 den stiftende Generalforsamling, og Forhandlingsprotokollen begynder nu med følgende Optegnelse:

»Efter at en Del Beboere i Assing Sogn havde holdt et Par forberedende Møder angaaende Oprettelsen af et Andelsmejeri i Sognet, blev det endelig bestemt paa et tredie afholdt Møde i Kibæk Stationskro den 28. Marts 1886, at et saadant skulde anlægges ved Assing Kirke. Der blev udnævnt en Bestyrelse, bestaaende af 5 Medlemmer, til at besørge Mejeribygningen opført, samt forestaa dens Drift i den i Interessentskabskontrakten senere fastsatte Funktionstid.

De valgte var: Sognefoged Kr. Sandfeld Jensen, Kirkegaard, Tømrer Karl Kosack, Kibæk, Gaardejerne Rahbæk Sørensen i Olling og Kr. Jacobsen i Bukkjær, samt Lærer Løvborg i Assing Hovedskole«.

Den nævnte Bestyrelse udarbejdede nu et Udkast til Love, eller som det hedder i Forhandlingsprotokollen: »Interessentskabskontrakt«. Dette Udkast blev paa en Generalforsamling, der afholdtes hos Købmand Knud A. Sørensen, Kirkegaard, gennemgaaet og vedtaget. Af dens Bestemmelser er selvfølgelig nogle senere udgaaede; men mange af dem forekommer endnu, næsten uændrede. Blandt de gamle Bestemmelser skal her eksempelvis anføres følgende:

»Der skal Gives mindst 1/2 Pd. Rapskager til hver malkende Ko, hvoraf der daglig malkes mindst 3 Potter Mælk. Anser Mejeristen dette Kvantum for at være utilstrækkeligt, maa vi finde os i at give 1 Pund«. - At denne Bestemmelse har været vanskelig at faa overholdt, ved nu kun de ældre, som kan huske Fodringen fra den Tid. Iøvrigt blev det senere, nemlig paa en Generalforsamling den 31. Oktober 1891, vedtaget, at enhver Leverandør skal kunne godtgøre for Bestyrelsen, at han bruger mindst 1 Pd. Rapskager for hver 25 Pd. Mælk, han leverer. - »Overholdes dette ikke kan Bestyrelsen fradrage ham et forholdsvist Beløb ved næste Udbetaling«.

Endvidere hedder det i »Kontrakten«: »Enhver Sag, der forhandles, afgøres ved simpel Stemme flerhed, med Undtagelse af Afgørelsen om Mejeriets Nedlægning, hvilken Afgørelse træffes med 2/3 af de mødtes Stemmer. I dette Tilfælde afgiver enhver Interessent saa mange

Stemmer, som han har Køer«.

Ved samme Møde overdroges det Carl Kosack at affatte Tegning og Overslag til Mejeribygningen. Ved et Bestyrelsesmøde den 18. April s. A. tilbød Knud A. Sørensen at afgive gratis Byggegrund til Mejeriet nord for sin Gaard. »Tilbudet modtages med Tak, og der vil Mejeribygningen være at opføre«.

Den 20. April 1886 var der Licitation paa Kibæk Gæstgivergaard, og her overdroges det Carl Kosack at opføre Bygningerne for en Sum af 4780 Kr. Senere vedtoges det, at Charles Medom, Holstebro, leverer Maskinerne for 5100 Kr. - Det har nok ikke været saa ganske let at fremskaffe Pengene til Mejeriets Opførelse og til Maskinerne; thi der blev rejst ikke mindre end 4 Laan, nemlig hos Anders Kr. Nielsen, Agersig: 3000 Kr., hos

Kr. Kjær Olesen i Bukkjær: 4000 Kr., i Herning Sparekasse: 2000 Kr., og i Herning Hedebank: 2500 Kr.

Ved det omtalte Møde den 20. April henlitteredes ligeledes Mælkekørselen. Bestyrelsen havde inddelt Sognet i 4 Ruter:

1. Rute, omfattende Bukkjær med Kjær sig og Gammelager. Den overdroges Peder Eybye for 275 Kr. aarlig.
2. Rute omfatter Paarup, Paarup Huse, Vejlgård, Degneboligen og P. Eybyes Ejendom. Overdroges Bertel Pedersen, Paarup, for 300 Kr.
3. Rute udgør: Kibæk, Olling, Agersig, Neder Kirkegaard, samt Ole Sørensens og Søren Kristiansens Ejendomme. Overdroges Søren Kristiansen, Nørgaard, 300 Kr.
4. Rute: Harreskov, Hvedde, Moesgaard, samt de 2 Gaarde øst for Kirken. Denne Rute fik Peder Rasmussen og Hans Kr. Jensen, Moesgaard, for 285 Kr. aarlig.

Det er ganske interessant at lægge Mærke til, at der begyndtes med kun 4 Ruter, hvoraf de 3 sidste omfattede flere Byer. Paa noget nær det samme Omraade kører nu daglig 19 Mælkevogne, og hver af dem med flere Gange saa megen Mælk, som en Mælkevogn medførte for 50 Aar siden.

De første Leverandører

Efter hvad Herning Folkeblad meddeler den 3. April 1886, var der indtil da indtegnet over 200 Køer til Mejeriet, men man haabede ved yderligere Tilgang at kunne begynde med 300. Efter Forhandlingsbogen anføres nu Leverandørerne, ordnede byvis. Der var 51 ialt.

Kirkegaarde: Jesper Ahle Jensen, Ole V. Sørensen, Knud Ahle Sørensen, Johan Peter Eybye, Anders Andersen, Søren Kristiansen, Hans Madsen, H. J. Løvborg, Kr. Sandfeld Jensen.

Bukkjær: Jens Jensen, Sønderkjær, Poul Chr. Jensen, Th. Peder Jacobsen, Kr. Jacobsen, Jens Jensen Kjær sig, Ole Kr. Nielsen, Ane Margrethe Sørensen, Maren Vestergaard Jacobsen, P. Kjær Olesen.

Paarup: Peder Pedersen, Bertel Pedersen, Jens Søndergaard, Kr. Olsen, Jens Kr. Thomsen, P. Kr. Larsen, Niels P. Pedersen, Niels Larsen, Mikkel Nielsen, Else Jensen, Anders Andersen.

Vejlgaard: Iver Pedersen, Jens Kr. Jensen.

Agersig: Peder Mouridsen.

Olling: Rahbæk Sørensen, Kristoffer Bollerup.

Hedegaard: Kr. Thellesen, Søren Jensen,

Kibæk: Brødrene Antoniussen, Søren Pedersen, Carl Kosack.

Harreskov: J. C. Nielsen.

Hvedde: Kr. Knudsen, Mads F. Jensen, Peder Jensen, Niels Kristensen, Laurids Kristensen (Spinder), Ole Jensen, Ib Jensen, Søren Kr. Jensen, Albrekt Schmidt.

Moesgaard: Hans Chr. Jensen, Johan Andersen.

Af disse 51 Stiftere af Mejeriet er nu kun 6 levende, nemlig: Hans Madsen, Ole V. Sørensen, Jens Kr. Jensen, Vejlgaard, Rahbæk Sørensen, samt L. Antoniussen (nu Sig ved Varde) og Søren Kr. Jensen, S. Hvedde (nu boende i Herning).

Mejeribestyrere, Formænd m. m.

Da Mejeribestyreren jo er den, der har mest Betydning for Mejeriets Drift og Trivsel, og hvis daglige Indsats er af størst Betydning for hele Virksomheden, vil det være rimeligt at begynde dette Afsnit med en Omtale af Mejeribestyrerne. Der har været 4 ialt i de 50 Aar.

Den første var *Chr. Pedersen*, som var her fra 30. Juli 1880 til 30. April 1891. Han rejste herfra til Skjern og er senere død.

Den næste Mejeribestyrer var *Niels P. Hansen*, fra 1. Maj 91 til 1. Maj 95. Han blev senere Gaardmand i Paarup, hvor han endnu lever, og hører fremdeles til Mejeriets Andelshavere og Leverandører.

Han afløstes af *A. Cortsen* (1. Maj 95 til 31. Oktbr. 97). Han drog herfra til Borris, og han er for nogle Aar siden død.

Siden 1. Novbr. 1897 har Rudolf Girke været Mejeribestyrer i Assing, altsaa i henved 39 Aar eller godt op mod 4/5 af Mejeriets hidtidige

Levetid. - Da han i 1922 holdt 25 Aars Jubilæum som Bestyrer af Assing Mejeri, afholdtes der en Festlighed for ham paa Hotellet i Kibæk, og i samme Anledning vedtoges ved Generalforsamlingen den 24. Oktober, at Mejeriet skulde skænke ham et Guldur. Her kan indskydes den Bemærkning, at Mejeriets eget 25 Aars Jubilæum, som skulde have været holdt den 30. Juli 1911, derimod gik i Vasken. Det var ganske vist egentlig bestemt at fejre Dagen, men til syvende og sidst endte det med, at Bestyrelsen bestemte sig til at lade være med at holde nogen Festlighed.

Mejeriets Formænd har været følgende:

Fra Stiftelsen til 1. Novbr. 1887: Lærer H. J. Løvborg. 1887-88: Knud A. Sørensen. 1888-90: P. Kjær Olesen. 1890-92: Kr. Sandfeld Jensen. 1892-93: Løvborg. 1893-94: C. Kosack. 1894-96: P. Kjær Olesen. 1896-98: Chr. Hansen (Møllebyen). 1898-1900: Th. P. Jacobsen. 1900-02: Rahbæk Sørensen. 1902-1904: J. Kr. Thomsen. 1904-06: Jens Kr. Jensen. 1900-08: Kr. Jespersen. 1908-10: Jens Kjær sig. 1910-12: Niels Jensen, Kirkegaard. 1912-14: Jens Kr. Thomsen. 1914-16: Kr. Jespersen. 1910-18: Kr. Nielsen, Paarup. 1918-19: Kr. Nielsen, Kirkegaard. 1919-23: Jens Kr. Jensen. 1923-27: Sylvester Iversen, 1927-31: Ingv. Kristensen. 1931-33: Sylvester Iversen og siden 1933: Jens Fonnesbæk.

Der har altsaa været ialt 24 Formandsskifter, men da, som det ses, nogle er blevet genvalgt efter Mellemløb, har der dog kun været 18 forskellige Formænd. Af dem er nu kun 7 levende. - Af Revisorer har der ikke været saa mange, kun 8, nemlig: Plantør Nielsen, Harreskov, Jens Jensen, Kjær sig, P. Kjær Olesen, Kr. Sandfeld Jensen, Kr. Jacobsen, Ole Kristensen, Niels P. Hansen og Jesper M. Kjær sig.

I de forløbne 50 Aar har der været en saadan Vrimmel af Medlemmer i Mejeriets Bestyrelse, at det vilde være upraktisk at opremse dem alle her. Som Eksempel paa, at et Valg paa 2 Bestyrelsesmedlemmer kunde give Anledning til en omstændelig Indførelse i Forhandlingsbogen, anføres følgende Prøve paa den mere folkelige Kancellistil for 50 Aar siden:

31. Oktober 1886: » . . . Der foretoges Lodtrækning mellem de værende Bestyrelsesmedlemmer om, hvem der skulde fratræde Bestillingen.

Udfaldet var, at Sognefoged C. S. Jensen og Tømrer Carl Kosack fratræder. Efter at et Regnskab over Mejeriets Indtægter og Udgifter i revideret Stand var fremlagt for de mødte Interessenter, skredes til Valg af tvende Bestyrelsesmedlemmer i de fratrædendes Sted. Efter at alle de tilstedeværende Interessenter havde afgivet deres Stemmesedler, blev disse sammentalte, hvorved det viste sig, at Købmand K. A. Sørensen var valgt med 12 Stemmer og Jens Jensen Kjær sig med 10 Stemmer. Efter dem havde P. K. Olesen, Bukkjær, og Niels Larsen, Paarup, hver 9, og Peder Jensen, Hvedde, og Kr. Bollerup hver 6 Stemmer. De øvrige Stemmer var spredte. - Købmand K. A. Sørensen og Gaardejer Jens Jensen Kjær sig anses altsaa for at være med de fleste Stemmer rettelig valgte til Bestyrelsesmedlemmer for Assing Andelsmejeri for de næstfølgende 2 Aar«.

Sluttelig skal her nævnes Mejeriets nuværende Bestyrelse, som er: Jens Fonnesbæk (Formand), Kristinus Olsen (Kasserer), Kristinus Jacobsen, Karl Jespersen, Niels Kjær sig, Jacob Pedersen og Thomas P. Thomsen. - Niels P. Hansen og Jesper M. Kjær sig er de nuværende Revisorer.

I adskillige Aar efter, at Andelsmejerierne havde begyndt deres Virksomhed, afregnedes Mælken efter Vægt. Da man omkring ved Aarhundredskiftet var begyndt at Oprette Kontrolforeninger, blev man opmærksom paa, at Mælken havde forskellig Værdi, idet Fedtindholdet kunde variere meget, normalt fra under 3 til over 4 pCt. En Del Mejerier gik da efterhaanden over til Afregning efter Fløde- eller Fedtenheder.

I Assing holdt man længe paa den gamle Afregningsmaade. Indtil 1898 afregnedes saaledes med 5 Øre under Københavns Topnotering for Smør, idet der regnedes at medgaa 28 Pd. Mælk pr. Pd. Smør. Nævnte Aar gik man over til Topnotering.

Allerede i 1902 fremsatte en Interessent Forslag om Afregning efter Fedtindhold. Det blev naturligvis forkastet. Sagen hvilede saa til 1916, da et Forslag fra 15 Interessenter om Afregning efter Flødeenheder forkastedes med 59 Stemmer mod 52. Men den 29. November 1921 blev Forandringen vedtaget med 76 Stemmer mod 15. - Endelig den 25. Februar 1928 vedtoges det at afregne Mælken efter Fedtenheder. Dermed var Skridtet taget fuldtud, og denne Afregningsmaade bruges jo nu af langt de fleste af Landets Andelsmejerier.

Af Forhandlingsprotokollen

De gamle Protokoller indeholder adskilligt af Interesse, og heraf skal nu gives nogle enkelte Uddrag:

13. Januar 1887. Ekstra Generalforsamling. Der behandlede bl. a.. en Klage over, at Mælkekusken »trakterede sig selv« med Mælk (sød Mælk) paa Mejeriet. I den Anledning vedtog Generalforsamlingen, at »denne Uskik skulde hæves«. - Det har dog ikke hjulpet tilstrækkeligt; thi ved et Møde den 10. Februar s. A. idømmer Bestyrelsen en Mælkekusk en Bøde paa 1 Kr. til de fattiges Kasse i Assing og bestemmer, at hvis nogen saadan Overtrædelse senere sker, bliver Mulkten hver Gang 5 Kr. - Saa hjalp det. I hvert Fald ses ingen senere at have overtraadt Forbudet. (For at undgaa Misforstaaelse indskydes her, at der aldeles ikke var Tale om nogen Uærlighed fra Mælkekuskenes Side. Det skal have været en af disse selv, der gav Anledning til Aktionen, idet han i al Troskyldighed pralede af, at Mælkekusken blev saa fede af al den Mælk, de drak paa Mejeriet, uden Anelse om, at dette kunde vække Forargelse hos Leverandørerne. »Vi holder lige æ Kop under, naar æ Mjælk kommer o æ Wæt!« sagde han. »I kan tro, det giver noget godt Mælk, det er jo snår jenne Flød!«) . . .

7. Marts 1889: Efter en Del Forhandling med nogle Mænd i Skarrild, der ønskede at levere Mælk til Assing Mejeri, oprettedes en særlig Kontrakt mellem Mejeriet og 10 Mænd i Skarrild.

10. Januar 1891 forhandlede en Sag, angaaende en Interessent, der »nægter at hensætte sin Mælk paa den Plads, Bestyrelsen har paalagt ham«. Det vedtoges »ikke at anvende noget Tvangsmiddel« mod ham. Derimod skulde Bestyrelsen forsøge at faa Erstatning hos Mælkekusken for Lettelse i Kørslen, da han jo blev fri for at køre Mandens Mælk. Om dette lykkedes, ses ikke af Protokollen.

15. Marts 1894 var der Møde i Fjølstervang Skole, hvor Bestyrelsen var til Stede efter Anmodning fra flere Beboere i Fjølstervang. Der indtegnedes 17 Leverandører til Assing Mejeri fra Fjølstervang.

31. April s. A. var der Møde hos Knud Knudsen i Troldhede, hvor Bestyrelsen var til Stede. Der indmeldtes da 13 nye Interessenter fra den vestlige Del af Sognet. (Her kan bemærkes, at der byggedes Mejeri i Skarrild 1896; senere fragik ogsaa Fjølstervang og Troldhede, hvor der ligeledes byggedes Mejerier).

4. Juni 1898 opfordrede Konsulent Pedersen Bestyrelsen til at bygge et Ishus ved Mejeriet.

10. November 1899 købtes Havejord til Mejeriet for 300 Kr.

5. Maj 1900 vedtoges at bygge et Tørvehus og bruge Tørv i Stedet for Kul til Mejeriet. Samme Aar bestemtes at bygge til Mejeriet, saa at Beboelsen udvides.

9. Oktober 1903 vedtoges ved ekstra Generalforsamling at lade opføre et Ishus inden Vinteren, hvilket overdroges N. B. Sloth at udføre for 1660 Kr.

Assing Mejeri efter 25 Aars Forløb (1911)

10. April 1904 vedtages at opføre en ny Dampskorsten.

10. April 1908 vedtages det, at der skummes 2 Gange om Lørdagen i Maanederne Maj-August.

26. Oktober 1912 vedtages det at skumme Lørdag Eftermiddag i Maanederne Marts, April, September, Oktober. De 4 Vintermaaneder November-Februar begyndes 1 Time senere Lørdag Morgen end de andre

Dage.

27. Oktober 1916. Et Forslag om, at Mejeriet ikke maa standse 2 paa hinanden følgende Helligdage, forkastes med 40 Stemmer mod 32. (I 1923 vedtoges det).

16. November 1916 afholdt Bestyrelsen et Møde i Kibæk Forsamlingshus sammen med Beboerne i Stationsbyen angaaende Salg af Mælk.

8. December s. A. holdtes ekstra generalforsamling, hvor det vedtoges, at Mejeriet lader en Vogn gaa til Kibæk, hver Dag der skummes.

9. Marts 1921 vedtages Anskaffelse af Kølemaskine og Tilbygning til Beboelsen.

28. Oktober 1921 vedtages det at indføre maanedlig Revision. Ligeledes vedtages, at Mejeriregnskabet skal trykkes, og at der leveres et Eksemplar til hver Leverandør.

8. Februar 1934 væltede Mejeriets Dampskorsten under en orkanagtig Storm, og der opførtes derefter en dobbelt, saakaldt Kappeskorsten.

Assing Mejeri efter 50 Aars Forløb (1936)

Lidt Statistik

Det første Regnskab for Mejeriet gælder fra 30. Juli 1886 til 1. Oktober 1886. I Følge et tilfældigt funden, omtrent ødelagt Eksemplar af dette Regnskab, var der i disse ca. 2 Maaneder leveret 87,594 Pd. Mælk til Mejeriet, deraf i September kun 35,214 Pd.; altsaa leveredes der ikke saa megen Mælk i denne Maaned, som Mejeriet nu daglig behandler. Vi vil nu i det følgende give nogle Udpluk af Regnskaberne med ca. 10 Aars Mellemlum. Det bemærkes, at der ikke udover nævnte Eksemplar findes noget Regnskab før for Aaret fra 1. Oktober 1896 til 30. September 1897.

Leveret sød Mælk:

1896-97: 2,036,934 Pd. 1906-07: 3,717,912 Pd. 1917-18: 2,705,149 Pd.
1926-27: 8,268,760 Pd. Og endelig i 1934-35: 11,592,384 Pd.

Driftsudgifter pr. 100 Pd. leveret Mælk:

1896-97: 57,5 Øre. 1906-07: 50,6 Øre. 1917-18: 1 Kr. 42 Øre. 1926-27:
77 Øre. Og i 1934-35: 53 Øre.

Forbrug af Mælk til 1 Pd. Smør:

1896-97: 27,7 Pd. 1906-1907: 25,1 Pd. 1917-18: 25,8 Pd. 1926-27:
24,91 Pd. Og i 1934-35: 24,7 Pd.

Gennemsnitspris pr. Pd. Smør:

1896-97: 88,6 Øre. 1906-07: 96,16 Øre. 1917-18: 244,8 Øre. 1926-27:
149,3 Øre. Og i 1934-35: 100,46 Øre.

Leverandørerne har kontant faaet udbetalt pr. 100 Pd. leveret Mælk (foruden den tilbageleverede Skummetmælk):

1896-97: 2 Kr. 64 Øre. 1906-07: 3 Kr. 22 Øre. 1917-18: 7 Kr. 85 Øre.
1926-27: 5 Kr. 25 Øre. Og i 1934-35: 3 Kr. 68 Øre.

Ovenstaaende Statistik belyser adskillige interessante Forhold, hvoraf det vigtigste er den stærkt stigende Mælkemængde og det forbedrede Fedtindhold, der ses af det dalende Forbrug af Mælk pr. Pd. Smør.

Tallene før 1917-18 viser unormalt høje Priser, men tillige stærkt stigende Driftsudgifter, samt dalende Mælkemængde og ringere Fedtindhold, hvilket bl.a. skyldes den svigtende Import af Foderstoffer.

Assing Kirkeby set sydfra.
Vest for kirken skimtes Mejeriet med den høje Skorsten.